

Neljapäev, 16. november 2017

P8_TA(2017)0447

ELi ja Uus-Meremaa vaheline suhteid ja koostööd käsitlev partnerlusleping (resolutsioon)

Euroopa Parlamendi 16. novembri 2017. aasta muu kui seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Uus-Meremaa vahelise suhteid ja koostööd käsitleva partnerluslepingu liidu nimel sõlmimise kohta (15470/2016 – C8-0027/2017 – 2016/0366(NLE) – 2017/2050(INI))

(2018/C 356/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (15470/2016),
- võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Uus-Meremaa vahelise suhteid ja koostööd käsitleva partnerluslepingu eelnõu ⁽¹⁾ (09787/2016),
- võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 37 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 207 ja artikli 212 lõikele 1, artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a ja artikli 218 lõike 8 teisele lõigule (C8-0027/2017),
- võttes arvesse ühisavaldust suhete ja koostöö kohta Euroopa Liidu ja Uus-Meremaa vahel ⁽²⁾, mis võeti vastu 2007. aastal Lissabonis,
- võttes arvesse oma 25. veebruari 2016. aasta resolutsiooni Austraalia ja Uus-Meremaaga vabakaubanduslepingu läbirääkimiste avamise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse 2012. aastal allkirjastatud Euroopa Liidu ja Uus-Meremaa vahelist lepingut, millega kehtestatakse raamistik Uus-Meremaa osalemiseks Euroopa Liidu kriisiohjamisoperatsioonides ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Ühenduse ja Uus-Meremaa valitsuse vahelist teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepingut ⁽⁵⁾, mis jõustus 2009. aastal,
- võttes arvesse ELi ja Uus-Meremaa 22. parlamentidevahelist kohtumist, mis toimus 23. märtsil 2017 Brüsselis,
- võttes arvesse oma 16. novembri 2017. aasta seadusandlikku resolutsiooni otsuse eelnõu kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõiget 2,
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A8-0333/2017),

A. arvestades, et Uus-Meremaal on tihedad ja ajaloolised partnerlussidemed Euroopa Liidu ja selle liikmesriikidega;

⁽¹⁾ ELT L 321, 29.11.2016, lk 3.

⁽²⁾ ELT C 32, 6.2.2008, lk 1.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0064.

⁽⁴⁾ ELT L 160, 21.6.2012, lk 2.

⁽⁵⁾ ELT L 171, 1.7.2009, lk 28.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0446.

Neljapäev, 16. november 2017

- B. arvestades, et Euroopa Liit jagab Uus-Meremaaga ühiseid väärtusi ja põhimõtteid, sealhulgas demokraatlike põhimõtete, inimõiguste, põhivabaduste, õigusriigi (sealhulgas rahvusvahelise õiguse) ning rahu ja julgeoleku austamine;
- C. arvestades, et Euroopa Liit on jätkuvalt Uus-Meremaa suuruselt kolmas kaubanduspartner ning mõlemal poolel on jätkuvalt arvukalt majandus- ja kaubandushuvisid;
- D. arvestades, et 2016. aasta septembris asus ametisse esimene Uus-Meremaal resideeruv ELi suursaadik, mis tähistas täielikku üleminekut iseseisvale Euroopa Liidu delegatsioonile Uus-Meremaal;
- E. arvestades, et Uus-Meremaal on head suhted mitmete ELi lähimate partneritega, eelkõige Austraalia ja Ameerika Ühendriikidega; märgib sellega seoses 2010. aasta Wellingtoni deklaratsiooni, millega loodi strateegilise partnerluse raamistik Uus-Meremaa ja Ameerika Ühendriikide vahel, samuti tihedamate majandussuhete lepingut, mis allkirjastati 1983. aastal Austraaliaga;
- F. arvestades, et Uus-Meremaa kui OECD arenguabi komitee (DAC) liige on hinnatud partner arenguküsimustes ning oluline panustaja ametlikku arenguabisse (protsendina kogurahvatulust), toetades säästvat arengut ja vaesuse vähendamist arengumaades, et maailm oleks õiglasem, turvalisem ja jõukam;
- G. arvestades, et Uus-Meremaa on luureteabe liidu „Five Eyes“ liige koos Ameerika Ühendriikide, Ühendkuningriigi, Kanada ja Austraaliaga; arvestades, et teised ELi liikmesriigid (Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia, Madalmaad, Belgia, Rootsi, Taani ja Hispaania) on osa paindlikumast kokkuleppes, mida tuntakse „Fourteen Eyes“ nime all;
- H. arvestades, et Uus-Meremaa pöörab erilist tähelepanu suhete arendamisele Aasia ja Vaikse ookeani piirkonnas, eelkõige Hiina, Kagu-Aasia ja Jaapaniga, ning aitab kaasa Kagu-Aasia ja Vaikse ookeani edelaosa piirkondlikule stabiilsusele;
- I. arvestades, et integreeritud Aasia ja Vaikse ookeani piirkond, kus Uus-Meremaal on tähtis roll, aitab kindlustada ülemaailmset väärtustel ja reeglitel põhinevat süsteemi ning seega ka liidu julgeolekut;
- J. arvestades, et Uus-Meremaa on Vaikse ookeani saarte foorumi asutajaliige ja tal on ASEANiga strateegiline partnerlus;
- K. arvestades, et Uus-Meremaa on sõlminud kahepoolsed vabakaubanduslepingud Austraalia, Singapuri, Tai, Hiina, Hongkongi, Taiwani, Malaisia ja Lõuna-Koreaga ning mitmepoolsed kaubanduslepingud, näiteks Vaikse ookeani ülese strateegilise majanduspartnerluse lepingu Singapuri, Tšiili ja Bruneiga, ASEANi–Austraalia–Uus-Meremaa vahelise vabakaubanduslepingu ning Uus-Meremaa ja Pärsia lahe koostöönõukogu vahelise vabakaubanduslepingu; arvestades, et Hiina ja Uus-Meremaa soovivad oma kaubanduslepinguid ajakohastada;
- L. arvestades, et Uus-Meremaa osaleb ka Vaikse ookeani ülese partnerluse kokkuleppes, mille ta on ratifitseerinud, ning osaleb aktiivselt piirkondliku laiaulatusliku majanduspartnerluse loomiseks peetavates läbirääkimistes;
- M. arvestades, et Uus-Meremaa oli ajavahemikul 2015–2016 kahe aasta jooksul Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu mitteamalaline liige, näidates end hea juhi ja visionäärina, ning oli sel ajavahemikul kahel korral ÜRO Julgeolekunõukogu eesistuja;
- N. arvestades, et Uus-Meremaa on Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD), Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF), Maailmapanga ja Aasia Arengupanga (ADB) kauaaegne liige ning on hiljuti asutatud ja Shanghais paikneva Aasia Taristuinvesteeringute Panga (AIIB) liige;

Neljapäev, 16. november 2017

- O. arvestades, et Uus-Meremaa on andnud panuse ÜRO rahuvalveoperatsioonide läbiviimisse, muu hulgas Bosnias, Kosovos, Sierra Leones ja Afganistanis; arvestades, et Afganistanis juhtis ta ülesehitusrühma Bamyani provintsis, samuti koolitusmissioone, et aidata välja õpetada Afganistani riiklikku armeed, ning toetanud lisaks aastani 2012 EUPOLI missiooni, et aidata taastada avalikku korda;
- P. arvestades, et Uus-Meremaa on osalenud alates 2015. aastast Iraagis mittesõjalises väljaõppemissioonis, eesmärgiga koolitada Iraagi julgeolekujõudude töötajaid osana võitlusest IS/Daeshi vastu;
- Q. arvestades, et Uus-Meremaa oli esimene riik maailmas, kus võeti 1893. aastal kasutusele üldised valimised;
- R. arvestades, et Uus-Meremaa toetab keskkonnasõbralikku tootmist, eriti toidu tootmist, ning on edendanud terviklike üleilmsete kliimakokkulepete sõlmimist ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames, ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 21. konverentsi Pariisi kokkuleppe rakendamist ja tõhusaid leevendusmeetmeid kõigi arenenud riikide ja peamiste heidet tekitavate arengumaade poolt, sealhulgas olles teerajajaks riikliku heitkogustega kauplemise süsteemi rajamisega;
- S. arvestades, et Uus-Meremaa ja Euroopa Liit teevad koostööd säästva arengu edendamisel, kliimamuutustele vastupanuvõime suurendamisel ja nende leevendamisel Aasia ja Vaikse ookeani piirkonnas, eelkõige edendades taastuvenergia süstemaatilist kasutamist;
- T. arvestades, et Euroopa Liit ja Uus-Meremaa teevad koostööd, et edendada säästvat arengut ja leevendada kliimamuutuse mõju Vaikse ookeani piirkonnas, pöörates erilist tähelepanu taastuvate energiaallikate rollile;
- U. arvestades, et Uus-Meremaa teeb makseid Rahvusvahelise Iirimaa Fondi – see on organisatsioon, mis toetab majanduslikke ja sotsiaalseid edusamme ning julgustab ja hõlbustab kogukondade dialoogi ja leppimist;
- väljendab heameelt seoses suhteid ja koostööd käsitleva partnerluslepingu sõlmimisega, millega luuakse tulevikku suunatud poliitiline raamistik, mille raames arendatakse järgnevatiks aastateks veelgi edasi ELi ja Uus-Meremaa suhteid ja kestliku arengu alast koostööd ning paljusid küsimusi, arvestades uusi ambitsioone ja eesmärgi;
 - toetab läbirääkimiste alustamist ELi ja Uus-Meremaa vahelise vabakaubanduslepingu üle, mis peavad toimuma vastastikkuse ja kahepoolse kasu vaimus, võttes arvesse teatud põllumajandustoodete ja muude toodete tundlikkust; rõhutab, et see on oluline, et tugevdada poliitilist dialoogi ning parandada koostööd majanduskasvu, töökohtade loomise, kaubanduse ja investeringute valdkonnas;
 - tunnustab peaminister Bill Englishi edastatud hea tahte märki, millega rõhutati ja kinnitati Uus-Meremaa pühendumist erisuhetele Euroopaga ning mis seisnes tema esimeses ametlikus välisviisidis Euroopa Liitu ja Euroopa Parlamenti ning Londoni ja Berliini külastamises 2017. aasta jaanuaris, vaid üks kuu pärast peaministrina ametisse nimetamist;
 - tunnustab Uus-Meremaa ja ELi liikmesriikide vahelisi tugevaid ja ajaloolisi kahepoolseid suhteid, sealhulgas kultuurilisi, majanduslikke ja inimestevahelisi sidemeid;
 - rõhutab Euroopa Liidu koostööd Uus-Meremaaga rahu, julgeoleku, Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna piirkondliku stabiilsuse, põllumajanduse, kestliku arengu, kalanduse ja merenduse, transpordi, humanitaarabi, sanitaarmedetete, energeetika, keskkonna ja kliimamuutuste valdkonnas;
 - tõstab esile Euroopa Liidu koostööd Uus-Meremaaga keskkonna ja ookeanide majandamise parandamiseks, mis on vajalik, et ressursse säilitada ja säästvalt kasutada;
 - võtab teadmiseks ELi ja Uus-Meremaa teadus- ja tehnoloogiakoostöö tegevuskava teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas; julgustab tegema täiendavaid investeringuid teadus-, akadeemilise ja tehnoloogiakoostöö valdkonnas ning looma neis uusi võimalusi;

Neljapäev, 16. november 2017

8. väljendab heameelt suhteid ja koostööd käsitleva partnerluslepingu artiklite üle, mis käsitlevad terrorismivastase võitluse alast koostööd, eelkõige kohustust vahetada teavet terrorirühmituste ja -võrgustike kohta ning vahetada arvamusi terrorismi ja selle propageerimise, radikaliseerumise ja küberkuritegevuse ennetamise, tõkestamise ja nende vastu võitlemise kohta, tagades samas inimõiguste kaitse ja austades õigusriigi põhimõtteid;
 9. rõhutab Uus-Meremaa osalemist ELi kriisijuhtimisoperatsioonides, et tugevdada rahvusvahelist rahu ja julgeolekut, ning tema panust EUNAVFOR Atalanta piraatlusvastastesse operatsioonidesse Aafrika Sarve rannikuvetes, EUPOL Afganistani tegevusse ja EUFOR Althea tegevusse Bosnias ja Hertsegoviinas;
 10. tunnustab Uus-Meremaa pikaajalist pühendunud tegevust terrorismivastase võitluse rahvusvahelises koalitsioonis; tuletab meelde, et Uus-Meremaa võib mängida olulist rolli võitluses rahvusvahelise terrorismi vastu Aasia ja Vaikse ookeani piirkonnas; väljendab rahulolu, et riik juba toetab Kagu-Aasia riikide valitsusi ja valitsusväliseid organisatsioone võitluses vägivaldse äärmusluse ja radikaliseerumise vastu;
 11. tunnustab rolli, mida Uus-Meremaa etendas 2016. aasta lõpus, kui riik oli ÜRO Julgeolekunõukogu liige ning oli ÜRO Julgeolekunõukogu Süüria ja Lähis-Ida rahuprotsessi resolutsioonide kaastoetaja;
 12. väljendab heameelt Uus-Meremaa pikaajalise pühendumuse üle Rahvusvahelise Kriminaalkohtu osas ja kiidab heaks jõupingutused Rahvusvahelise Kriminaalkohtu toetamiseks, selle arengu edendamiseks ja tulemuslikkuse parandamiseks, et tugevdada rahu ja rahvusvahelist õigust;
 13. väljendab heameelt selle üle, et Uus-Meremaa ratifitseeris COP21 kliimakokkuleppe, ning märgib positiivse asjaoluna, et üle 80 % Uus-Meremaa elektrienergiast pärineb taastuvatest energiaallikatest;
 14. võtab teadmiseks ELi ja Uus-Meremaa Vaikse ookeani energiapartnerluse; kutsub mõlemaid osapooli üles suurendama koostööd säästva energia valdkonnas kooskõlas ÜRO algatusega „Säästev energia kõigi jaoks“;
 15. tunnustab Uus-Meremaa panust mereressursside kaitseks, säilitamiseks ja säästvasse kasutamisse ning merekeskkonna uuringutesse;
 16. usub, et Uus-Meremaa on tähtis partner, et teha koostööd Vaikse ookeani piirkonna ja Antarktika keskkonnaküsimustes ning et kaitsta keskkonda kõnealustes piirkondades;
 17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa välisteenistusele, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Uus-Meremaa valitsusele ja parlamendile.
-